

**«Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան»
պետական ոչ առևտրային կազմակերպության գիտական խորհուրդ**

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

19 հոկտեմբերի 2016 թվականի

**Ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի
պաշտպանության արդյունքների մասին**

Լսելով և քննարկելով «**Ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի պաշտպանության արդյունքները**» հարցը (զեկուցող՝ ուսումնական կազմակերպական աշխատանքների գծով պրոռեկտոր Մ.Ն.Հարությունյան)՝ գիտական խորհուրդն արձանագրում է. շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորումն անցկացվել է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2011 թ. հոկտեմբերի 31-ի N 1197-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան: 2015-2016 ուսումնական տարում համալսարանն ունեցել է առկա ուսուցման բակալավրիատի 1223 (նախորդ տարվա 297-ի փոխարեն), հեռակա ուսուցման բակալավրիատի 255 (նախորդ տարվա 424-ի փոխարեն) և առկա ուսուցման մագիստրատուրայի 439 (նախորդ տարվա 482-ի փոխարեն) շրջանավարտներ, որոնց համար կազմակերպվել են ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի պաշտպանություններ: Ռեկտորատը, ուսումնական բաժինը, դեկանատները և ամբիոնները բավական աշխատանք են կատարել ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի պաշտպանությունների կազմակերպումը պատշաճ մակարդակով իրականացնելու և նախորդ տարիներին նկատված թերությունները վերացնելու ուղղությամբ: Այդ նպատակով ժամանակին ձևավորվել են քսանչորս մասնագիտական հանձնաժողովներ ՀՊՏՀ-ում, այդ թվում 3-ը՝ Գյումրու, 1-ը՝ Եղեգնաձորի մասնաճյուղերում:

Առկա ուսուցման բակալավրիատում դրական գնահատականով պաշտպանվել է 1199 (98.0%) ավարտական աշխատանք, որից 590-ը (48.2%) արժանացել են «գերազանց», 302-ը (24.6%)՝ «լավ» գնահատականների. ընդհանուր առաջադիմությունը կազմել է (98.0%): Նախորդ տարիների շրջանավարտներից ամփոփիչ ատեստավորման քննություններին և ավարտական աշխատանքների պաշտպանությանը մասնակցել է 43 ուսանող, որից 39-ը (90.6%) գրանցել են դրական արդյունք (նախորդ տարվա 89/75-ի (84.3%) դիմաց): 285 շրջանավարտ ստացել է գերազանցության դիպլոմ (նախորդ տարվա 10-ի դիմաց):

Ավարտական աշխատանքների պաշտպանությունը գերազանցապես կազմակերպվել է ժամանակակից տեխնիկական միջոցների օգտագործմամբ:

Ավարտական աշխատանքների պաշտպանությունից 100% արդյունք արձանագրվել է 17 մասնագիտություններում, իսկ ամենացածր առաջադիմությունը (90.8%) ցուցաբերել են «Կառավարում» մասնագիտության շրջանավարտները:

Հեռակա ուսուցման բակալավրիատում ավարտական աշխատանքների պաշտպանությանը թույլատրված 255 ուսանողից 229-ը (89.8%) ստացել են դրական, 22-ը՝ «անբավարար» գնահատականներ, իսկ 4-ը չեն ներկայացել: Պաշտպանության արդյունքում 22 ուսանող ստացել է «գերազանց», 28-ը՝ «լավ» գնահատականներ:

Առկա ուսուցման մագիստրատուրայում պաշտպանության է ներկայացվել 439 թեզ (առաջադիմությունը կազմել է 98.2%), որից 258-ը (58.8%) արժանացել են «գերազանց», 80-ը (18.2%)՝ «լավ», 93-ը (21.2%)՝ «բավարար» գնահատականների: Նախորդ տարիների շրջանավարտներից մագիստրոսական թեզերի պաշտպանությանը մասնակցել է 9 ուսանող, բոլորն էլ ստացել են դրական գնահատականներ: 144 շրջանավարտ ստացել է գերազանցության դիպլոմ (32.8%)՝ նախորդ տարվա 166-ի (34.4%) փոխարեն:

Խորհուրդը միաժամանակ նշում է, որ ինչպես ավարտական աշխատանքների, այնպես էլ մագիստրոսական թեզերի պաշտպանության կազմակերպման աշխատանքներում դեռևս կան շտկման ենթակա թերություններ և լուծում պահանջող խնդիրներ:

Առանձնացնենք ավարտական աշխատանքներում ու մագիստրոսական թեզերում տեղ գտած ուշադրության արժանի թերությունները և բացթողումները.

- 1) Աշխատանքների մի մասում օգտագործված գրականության ցանկերը շատ աղքատիկ են, նշված են միայն մի քանի աղբյուր: Որոշ աշխատանքներում հանդիպում են համացանցից կամ պետական մարմինների պաշտոնական կայքում տեղակայված փաստաթղթերից նույն ոճով արտատպված նյութեր՝ առանց հղումների: Որոշ թեմաներ արդիական չեն, թույլ են ներկայացվում թեմաների արդիականության հիմնավորումները: Շատ դեպքերում բացակայում են թեմայի շարադրանքի տրամաբանական հաջորդականությունը:
- 2) Ինչպես ավարտական աշխատանքների, այնպես էլ մագիստրոսական թեզերի թեմաներում դեռևս նկատվում են ոչ միայն նախորդ տարիների թեմաների կրկնություններ. այլ տվյալ տարվա տարբեր ուսուցման ձևերում թեմաների կրկնություններ: Թեմաների տարբերությունը ապահովվելու համար նմանատիպ աշխատանքներին տրվել են տարբեր վերնագրեր: Որոշ աշխատանքներում թեմայի վերնագիրը և շարադրանքը չեն համապատասխանում միմյանց:
- 3) Աշխատանքների մի մասում և հատկապես ավարտական աշխատանքներում բացակայում են քանակական և որակական վերլուծությունները: Սակավ են այն աշխատանքները, որտեղ վերլուծություններն իրականացվել են մաթեմատիկական ու վիճակագրական մեթոդների օգնությամբ: Գրեթե չեն օգտագործվում համակարգչային փաթեթներ: Ավարտական աշխատանքներում բավարար չեն տնտեսական, իրավիճակային վերլուծությունները:
- 4) Կան դեպքեր, երբ մագիստրոսական թեզերն իրենց գիտական խորությամբ և ծավալով չեն տարբերվում ավարտական աշխատանքներից:
- 5) Շատ են կարծիքները և գրախոսությունները, որոնք չունեն համապատասխան ձև, բովանդակություն, չեն պարունակում հիմնավորված եզրահանգումներ, որոնք չեն համապատասխանում սահմանված պահանջներին:
- 6) Նկատելի է որոշ հանձնաժողովների նախագահների հաշվետվությունների միօրինակությունը:
- 7) Առկա են ավարտական աշխատանքներ ու մագիստրոսական թեզեր, որոնք ներկայացված են բազմաթիվ լեզվաոճական և տեխնիկական սխալներով և առանց խմբագրման:

Ելնելով վերոնշյալից՝ գիտական խորհուրդը **որոշում է.**

1. Հանձնարարել թողարկող ամբիոնների վարիչներին և դեկաններին.

- 1) ավարտական աշխատանքների և հեռակա ուսուցման մագիստրատուրայի մագիստրոսական թեզերի համար մինչև յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա նոյեմբերը, իսկ առկա ուսուցման մագիստրատուրայի մագիստրոսական թեզերի համար մինչև յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա մարտը ամբիոններում քննարկել, ֆակուլտետների խորհուրդների նիստերում հաստատել և ուսումնական բաժին ներկայացնել ավարտական աշխատանքների ու մագիստրոսական թեզերի արդիականացված թեմաների, կատարող ուսանողների և ղեկավարների ցանկը.
- 2) բացառել ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի թեմաների ու շարադրանքների կրկնությունները.
- 3) խիստ կարևորել փորձառության վայրի համապատասխանությունը ավարտական աշխատանքի թեմային, հնարավորինս ապահովել փորձառության արդյունքների արտացոլումը ավարտական աշխատանքներում, իսկ նրանց ղեկավարներ նշանակելիս՝ նրանց մասնագիտացման ոլորտը.
- 4) խիստ կարևորել ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովների նախագահների և անդամների ընտրության գործընթացը՝ հնարավորինս ներգրավելով նոր թեկնածուների.
- 5) առավելագույնս ապահովել ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի արտաքին գրախոսում.
- 6) ներկայացվող պահանջներին չհամապատասխանող կարծիքներ և գրախոսություններ ներկայացնողների հարցը դարձնել քննարկման առարկա:

2. Սույն որոշումը քննարկել բոլոր թողարկող ամբիոնների և ֆակուլտետների խորհուրդների նիստերում:

3. Սույն որոշման կատարման նկատմամբ հսկողությունը վերապահել պրոռեկտոր Մ.Ն.Հարությունյանին:

Գիտական խորհրդի նախագահ՝

Կ. Լ. Աթոյան

19.10.2016 թ.